

Provtagning till Prov 1: Blodgruppering/DAT/antikroppsundersökning

Detta blodprov **skall** tas av personal med särskild utbildning.

Provet **bör** tas vid ett annat tillfälle än prov till förenlighetsprövning.

Blodgruppering ska utföras i så god tid som möjligt på alla patienter som kan förväntas behöva transfusion.

Se SOSFS 2009:29:

Vid provtagningen ska blodmottagarens fullständiga identitetsuppgifter styrkas genom kontroll mot identitetshandling eller identitetsband. Om en sådan kontroll inte kan göras och blodmottagarens muntligen uppgivna identitetsuppgifter bedöms som tillförlitliga, får dessa användas. Om blodmottagaren är ett barn som saknar identitetshandling eller identitetsband, får vårdnadshavaren styrka identitetsuppgifterna.

Remiss: Remiss för blodgruppering m m. Se Flik 3 *Allmänt - Remisser och övriga blanketter.*

Rör:

Patient	Mottagande blodcentral	Rör Typ	Antal	Provmängd
Vuxna Barn 1-18 år	Alla	7 mL med EDTA (lila kork)	1	minst 3 cm
Barn < 1 år	Alla	2 mL med EDTA (genomskinlig lila kork) eller Microtainerrör med EDTA (lila kork)	1 1	minst 1 cm minst 500 µl

Använd blå/svart bläckpenna och/eller förtryckt etikett.

Förse rör och remiss med följande information före provtagning:

- ▶ Patientens namn. Skriv: *efternamn, förnamn* alt. *initialer*.
Om flera förnamn, stryk under tilltalsnamnet. Om flera efternamn, skriv dessa som t.ex. S-Nilsson.
- ▶ Fullständigt personnummer. Skriv: *12 siffror* eller *födelsedatum* och *unikt DA-nr.* s.k. PAS-nr.

Navelsträngsprov Skriv: *födelsedatum, DA-nr, moderns efternamn, navelsträng.*

Nyfödd (utan p.nr.) Skriv: *födelsedatum, DA-nr, moderns efternamn, barnets kön.*

Oidentifierad person Skriv: de uppgifter som finns på identitetsbandet: *unikt löpnummer, kön och ort.*

Fyll i följande uppgifter på remissen:

- ▶ Avdelning/sjukhus (Kund-kod).
- ▶ Provtagningsdatum.
- ▶ Önskad undersökning och patientens diagnos.
- ▶ Om AKUT undersökning önskas skriv detta på remissen.
- ▶ Har patienten fått blod vid tidigare tillfällen? Ange när och hur många enheter som gavs.
- ▶ Är patienten gravid? Ange sista mens, beräknad förlossning och ev. tidigare graviditeter.
- ▶ Har patienten fått Rh-profylax? Ange när.

Skriv på röret:

Blodgruppering ("Blgr").

Kontrollera vid provtagning att:

- ▶ Uppgifterna på rör och remiss är korrekta och överensstämmande.
- ▶ Provtagning sker från rätt patient.
- ▶ Intyga med signatur på remissen att provtagning ägt rum enligt givna föreskrifter.
Glömd signatur **får aldrig** kompletteras i efterhand.

Om etiketten lossnar från provtagningsröret sedan provet tagits, måste provet kasseras.

Provets ålder

Provet bör vid analystillfället inte vara äldre än tre dagar (provtagningsdatum räknas som dag 1).

Blodsmitta

Vid känd eller misstänkt blodsmitta **skall** rör och remiss märkas med etikett "*Blodsmitta*".

Röret/rören **skall** transporteras i separat provbehållare.